

A2.9 Papierkowa robota i biurokracja



- Załatwianie spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi, pozwoleniami na pracę i dokumentacją
- Znaj swoje obowiązki i dokumenty w kraju.

Biuro dla cudzoziemców	(Ausländerbehörde)	Zaświadczenie	(Bescheinigung)
Karta pobytu	(Aufenthaltskarte)	Wiza	(Visum)
Numer PESEL	(PESEL-Nummer)	Podanie	(Antrag)
Podatki	(Steuern)	Wniosek	(Antrag)
Ubezpieczenie społeczne	(Sozialversicherung)	Formularz	(Formular)
Urzędnik	(Beamter)	Pozwolenie na pracę	(Arbeitslaubnis)
Urząd	(Amt)	Złożyć	(einreichen)
Urząd skarbowy	(Finanzamt)	Wypełnić	(ausfüllen)
Zameldowanie	(Anmeldung)		

1. Scannen Sie den QR-Code, um das Video anzusehen, oder lesen Sie den Text. (QR-Audio)



W Polsce osoba z **wizą** turystyczną albo na odwiedziny nie może szukać pracy. W takich sytuacjach urząd często odmawia **zezwoleń na pracę**, co jest problemem dla pracodawcy. Firma musi rekrutować ludzi z zagranicy na **wizę pracowniczą**, a jej uzyskanie bywa trudne. Przepisy mają chronić rynek, ale rośnie ryzyko, że ktoś będzie **pracować nielegalnie**.

In Polen darf eine Person mit einem **Visum** für Tourismus oder Besuch keine Arbeit suchen. In solchen Situationen verweigert das Amt oft die **Arbeitslaubnis**, was ein Problem für den Arbeitgeber ist. Das Unternehmen muss Leute aus dem Ausland mit einem **Arbeitsvisum** rekrutieren, und dessen Erlangung ist oft schwierig. Die Vorschriften sollen den Markt schützen, aber das Risiko steigt, dass jemand **illegal arbeitet**. Vp>

1. Kto nie może szukać pracy w Polsce?
 - a. Osoba z kartą pobytu
 - b. Osoba z wizą turystyczną
 - c. Student z Polski
 - d. Osoba z wizą pracowniczą
2. Dlaczego to jest problem dla pracodawcy?
 - a. Pracownicy z Polski odmawiają pracy
 - b. Firma nie może rekrutować obcokrajowców wcale
 - c. Urząd często odmawia zezwolenia na pracę osobom na wizach turystycznych
 - d. Wiza pracownicza jest bezpłatna

1-b 2-c

2. Grammatik: Dativ im Plural: wem? wofür?

Der Dativ steht u. a. bei Verben: dawać, pomagać, dziękować, mówić, ufać, wierzyć, szkodzić, życzyć.



Rodzaj (Genus)	Końcówki (Endungen)	Mianownik liczba pojedyncza (Nominativ Singular)	Celownik liczba mnoga (Dativ Plural)
męskoosobowy (maskulin, Person)	-om	urzędnik (Beamter)	urzędnikom (Beamten)
niemęskoosobowy (męski nieosobowy i żeński) (nicht maskulin-personal (maskulin unbelebt und feminin))	-om	wniosek (Antrag)	wnioskom (Anträgen)
niemęskoosobowy (nijaki) (nicht maskulin-personal (Neutrum))	-om	podanie (Gesuch)	podaniom (Gesuchen)

1. Dziękuję _____ za pomoc przy wniosku o numer PESEL. (*Ich danke den Beamten für die Hilfe beim Antrag auf eine PESEL-Nummer.*)
 a. urzędników b. urzędnicy c. urzędnikami d. urzędnikom
2. Muszę dziś nadać _____ numer sprawy w urzędzie miasta. (*Ich muss heute den Anträgen im Rathaus eine Aktennummer zuweisen.*)
 a. wnioskom b. wnioski c. wniosków d. wnioskach

1. urzędnikom 2. wnioskom



Schreibe die Sätze neu (QR: KI+)

1. Pomagam urzędnicy w urzędzie.

(*Ich helfe den Beamten im Amt.*)

2. Dziękujemy klienci za dokumenty.

(*Wir danken den Kunden für die Dokumente.*)

3. Mówię sąsiedzi o nowym terminie spotkania.

(*Ich erzähle den Nachbarn vom neuen Termin des Treffens.*)

1. Pomagam urzędnikom w urzędzie. 2. Dziękujemy klientom za dokumenty. 3. Mówię sąsiadom o nowym terminie spotkania.

3.Übungen

1. Ordne die Elemente mit verwandter Bedeutung zu.

- | | |
|-----------------------|--------------------------------|
| a. Złożyć wniospek | 1. Wypisać dane w formularzu |
| b. Wypełnić formularz | 2. Wspierać pracowników urzędu |
| c. Urzędnik | 3. Pracownik urzędu |
| d. Pomagać urzędnikom | 4. Złożyć podanie |

a-4 b-1 c-3 d-2



2. Bekanntmachung vom Amt: Dokumente für legale Arbeit (QR: Audio)

Fülle die Lücken aus: formularz, PESEL, Wniosek, zaświadczenie, zameldowania, wypełnić



Urząd miasta informuje: osoba z zagranicy, która chce pracować w Polsce, powinna sprawdzić podstawę pobytu. Z wizą turystyczną nie można podjąć pracy. Pracodawca może poprosić o numer (1) _____ i potwierdzenie (2) _____. (3) _____ o kartę pobytu lub pozwolenie na pracę składa się w biurze dla cudzoziemców. Przed wizytą przygotuj (4) _____ i (5) _____ o ubezpieczeniu społecznym. W urzędzie urzędnik może pomóc (6) _____ dokumenty i wyjaśnić, gdzie złożyć podanie.

Das Stadtamt informiert: Eine Person aus dem Ausland, die in Polen arbeiten möchte, sollte die Grundlage des Aufenthalts prüfen. Mit einem Touristenvisum darf man keine Arbeit aufnehmen. Der Arbeitgeber kann um die PESEL-Nummer und eine Bestätigung der Anmeldung (Meldebestätigung) bitten.

Einen Antrag auf eine Aufenthaltstitelkarte oder eine Arbeitserlaubnis stellt man im Ausländerbüro. Bereite vor dem Besuch das Formular und eine Bescheinigung über die Sozialversicherung vor. Im Amt kann ein Beamter helfen, die Dokumente auszufüllen, und erklären, wo der Antrag einzureichen ist.

(1) PESEL, (2) zameldowania, (3) Wniosek, (4) formularz, (5) zaświadczenie, (6) wypełnić

1. Jakie dokumenty trzeba przygotować przed wizytą w biurze dla cudzoziemców i dlaczego?
-

3. Hören Sie sich den Audioausschnitt an und wählen Sie die richtige Antwort aus. (QR: Audio)

- | | Wahr | Falsch |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 1. Mówczyni planuje pójść do urzędu po pracy, żeby załatwić zameldowanie. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2. Urzędnik powiedział jej, że do wniosku o kartę pobytu wystarczy tylko paszport i wiza. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3. Mówczyni już wypełniła formularz w domu przed wizytą w urzędzie. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

1-V 2-X 3-V



4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. W urzędzie miasta zawsze _____ wniosek o numer PESEL osobiście. *(Im Rathaus reiche ich den Antrag auf eine PESEL-Nummer immer persönlich ein.)*
a. składa b. złożę c. składam d. składasz
 2. Na miejscu _____ formularz i przekazujemy urzędnikom nasze dokumenty. *(Vor Ort füllen wir das Formular aus und übergeben den Beamten unsere Dokumente.)*
a. wypełnicie b. wypełniam c. wypełniamy d. wypełniają
 3. W Biurze dla Cudzoziemców _____ podanie o kartę pobytu. *(Im Ausländeramt stellen wir einen Antrag auf eine Aufenthaltskarte.)*
a. składają b. składacie c. złożymy d. składamy
1. składam 2. wypełniamy 3. składamy



5. Rollenspiel - Dialoge (QR: Audio)

Wniosek o kartę pobytu

- Urzędniczka:** *Dzień dobry, w czym mogę pomóc?*
(Guten Tag, womit kann ich helfen?)
- Klient (cudzoziemiec):** *Dzień dobry, chcę złożyć wniosek o kartę pobytu, ale nie wiem, jakie dokumenty są potrzebne.*
(Guten Tag, ich möchte einen Antrag auf eine Aufenthaltserlaubnis stellen, aber ich weiß nicht, welche Dokumente benötigt werden.)
- Urzędniczka:** *Proszę wypełnić formularz, mieć paszport i aktualną wizę oraz dołączyć zaświadczenie o ubezpieczeniu społecznym.*
(Bitte füllen Sie das Formular aus, bringen Sie Ihren Reisepass und ein gültiges Visum mit und fügen Sie eine Bescheinigung über die Sozialversicherung bei.)
- Klient (cudzoziemiec):** *Czy numer PESEL i potwierdzenie zameldowania też są wymagane?*
(Sind die PESEL-Nummer und die Meldebestätigung auch erforderlich?)
- Urzędniczka:** *PESEL jest potrzebny, jeśli go pan posiada; zameldowanie można dostarczyć później, najważniejsze, by dziś złożyć kompletny wniosek.*
(Die PESEL ist nötig, wenn Sie sie besitzen; die Anmeldung kann man später nachreichen, am wichtigsten ist, dass Sie heute einen vollständigen Antrag einreichen.)

1. Po co klient przyszedł do urzędu i jaki dokument chce otrzymać?
-

6. Sprechen: übersetzen und antworten (QR: KI+)



Muszę złożyć wniosek o... / Potrzebuję zaświadczenia o... / Czy może mi Pan/Pani pomóc wypełnić formularz?

1. Co musisz załatwić w urzędzie, kiedy zaczynasz pracę w Polsce i jakie dokumenty zwykle przygotowujesz?
2. Opisz krótką sytuację, kiedy wypełniasz wniosek lub formularz w urzędzie — gdzie jesteś i o co prosisz urzędnika?

7. Schreiben: E-Mail (QR: KI+)

Dzień dobry Pani Anno,
przygotowujemy Pani umowę o pracę. Prosimy o dostanie informacji: czy ma Pani **numer PESEL** i czy jest Pani już **zameldowana** w Warszawie.
Do zgłoszenia do **ubezpieczenia społecznego** potrzebujemy też skanu paszportu oraz Pani adresu. Jeżeli nie ma Pani PESEL, trzeba złożyć **wniosek w urządzie miasta**.
Prosimy o informację, kiedy może Pani to załatwić.
Pozdrawiam,
Magda Nowak
Dział Kadr



Schreibe eine passende Antwort: *Dzień dobry Pani Magdo, dziękuję za wiadomość. / Mam już..., ale nie mam jeszcze... / Czy mogę złożyć wniosek w... i do kiedy mam dostarczyć dokumenty?*

Wichtige Verben

Złożyć (zusammenlegen)

ja	złożę
ty	złożysz
on/ona/ono	złoży
my	złożymy
wy	złożycie
oni/one	złożą

Wypełnić (ausfüllen)

Czas teraźniejszy
wypełnię
wypełnisz
wypełni
wypełnimy
wypełnicie
wypełnią